

Egyházunk drágakövei: az egyházi közösségek és egyesületek

Nem én találtam ki ezt a költői megfogalmazást, hanem a boldog emléktű **Pethő István** templomépítő, és apostoli szorgalmú pestszentlőrinci lelkész aki az 1938-as évkönyvben érdekes cikket írt **Hogyan állunk a gyülekezeti munkával?** címmel. Ez mindmáig nagyon időszzerű gondolatokat fogalmaz meg, amelyek ma is útmutatóként szolgálhatnak a lelkészeknek, de az egyházközségek híveinek és presbitereinek is. Többek között ezt írja: „*Vasárnapról vasárnapig a jó pásztor fáradhatatlanul jár az elveszett bibliai juhok után, mert a legszebb prédikáció sem tudja felrázni, meggyőzni azokat, akik következetesen elmaradnak az istentiszteletekről. Amikor így összehoztuk a gyülekezetet, akkor következik a gyülekezeti munka második fele: mit dolgozzunk és dolgoztassunk a gyülekezettel?*” Írásából kiderül, hogy a központi egyházközségen belül **hétféle egyesület** működött. Így a **Dávid Ferenc Egyelet, a dalárda, a nőszövetség, a leányegylet, az iparoskör, a cserkészek, a Brassai Sámuel Egyesület,** mégpedig olyan intenzitással, hogy a Koháry és a Hógyes Endre utcai gyülekezeti termekben állandó teremegyeztetési problémákat okoztak. **A dolgozó gyülekezet drágakövét az egyesületek jelentik** – írta. *Mögöttük felbecsülhetetlen erők rejlenek. Az egyházi munkában részt vevő hívek lelkében erősödik a vallási és nemzeti öntudat, kikristályosodik a közösségi érzés, gyarapodik a buzgóság és népesedik a templom. Senki sem jelentéktelen! Az egyházi életben mindenkinek megvan a maga helye, amely egyedül csak őt illeti meg.* – profétikus szavak! Addig amíg Pethő István élt, nem volt gond a gyülekezeti munkával, sem Pestlőrincen, sem a hozzá tartozó 4-5 szórvány gyülekezetben. Aki missziós munkát akar végezni, annak érdemes Pethő István munkásságát tanulmányoznia. A XX. századot már magunk mögött hagytuk. A jelenből lassan történelemmé válik. Erdemes az azon gondolkodnunk, hogy a nemrég elmúlt századból kik voltak azok az apostoli adottságú lelkészek és más egyházi vezetők, akiknek helyet kell biztosítanunk egyházunk Pantheonjában. Várom rá a XX. század nagy részét megélt és sokat tapasztalt atyámfiai javaslatait. Az én személyes tapasztalataim és meggyőződésem szerint Pethő Istvánnak helye van ebben a Pantheonban. Bártran állíthatjuk példaként az ő munkásságát és eredményeit a XXI. század példaképet és követendő utat választani akaró hívei és lelkészei elé.

De, hogy állunk a jelen helyzetben? Egyházközségeink mai helyzetét, főleg közösségi élet színvonalát, intenzitását, a különböző előremutató kezdeményezések, rendezvények számát, mozgósító erejét tekintve én **Balácsi László** füzesgyarmati lelkész és egyházi főjegyző atyánkfia munkásságát tudnám a már említett nagyszerű elődök mai méltó utódai között elsőként említeni. Náluk van dalárda. Igaz, hogy egy kicsit öregeske. Szeretetszolgálati munkát végeznek az idősök otthonában. Hitoktatás új formáit keresik. Igaz, hogy egy kis „árukapcsolással” vagyis angol nyelvtanítással összekötve. Gyermek-istentisztelettel bevezetett szeretetvendégségek. Házafias évfordulós megemlékezések, szoboravatások is mindig akadnak. Ennek következtében aligha találni Füzesgyarmaton olyan embert, aki ne tudná hogy ott vannak unitáriusok, és hogy nekik milyen rendezvényeik vannak? A többi gyülekezetünkben főleg a Dávid Ferenc Egyelet, a Biblia-órak és a szeretetvendégségek, valamint a gyülekezeti termekben rendezett kiállítások, a Nagy Ignác utcai egyházközségben pedig a magyarkúti rendezvények jelzik a közösségi élet alkalomszerű eseményeit. S bár ezek mind nagyon dicséretes dolgok mégis kevésnek kell őket tartanunk. A közösségi élet nagyobb intenzitására, több kezdeményezőképesre van szükség, hogy egyházközségeink kisugárzása az eddigieknél sokkal erősebb és nagyobb rádiuszú, messzebbre ható legyen, egyrészt híve-

inkre, másrészt a bennünket körülvevő magyar társadalomra vonatkoztatva.

De mivel is foglalkoztak régen az egyesületek?

Ezt azért írom le, hogy kedvet csináljak híveinknek és lelkészeinknek minden egyházközségben, hogy most is hozzák létre ezeket az egyesületeket. Mert ezek ma nagyon hiányoznak, mint az egyházi közösségi élet cselekvő színterei. Ezek nélkül nemcsak hogy nem tudjuk kellően és tartósan összefogni híveinket, hanem a bennük szunnyadó alkotókedvet, energiát sem tudjuk kellően kihozni, és ezek örökre elvesznek önmaguk, közösségük és egyházunk számára. A megfelelő feladatok mindig megtalálják a megfelelő embereket. Ha nincsenek feladatok, kezdeményezések, akkor az aktivitás kifejtésének sincs megfelelő terepe. Így az örökre elvész.

A Nőszövetség – folytatja Pethő István – „végzi tőle telhetően a szeretetgondozást, kinlódik a főiskolai vacsoraakciókkal.” Most természetesen nem ilyenekkel kellene foglalkozniuk, hanem a **szeretetszolgálat megszervezésével**, az egyedülálló idősök, a betegek, az elesettek, a többgyermekes szegény családok felkarolásával. Az egyre szaporodó egyházi rendezvények, ünnepek kellő színvonalának, ünneplésszerűségének, meghittségének biztosításával. A gyerekek értelmes foglalkoztatásának megoldásával, üdültetésével, a családi hitoktatásának felkarolásával. A gyülekezeteket látogatva azt látom, hogy *nagyszerű, ügyes, jó szervezőkészségű asszonyaink vannak, olyan csupa szív emberek, akik minden nehézség ellenére is szívélyes és meghitt vendéglátást tudnak biztosítani.* Ez jó kiindulási alap, de kevés. Nemcsak a havi egy alkalommal megrendezésre kerülő szeretetvendégségeket, a húsvéti, mikulási és karácsonyi ünnepeket kellene megszervezni és jól lebonyolítani, hanem olyan ünnepeket is évente egy-két alkalommal, amelyek során az egész település lakosságának megmutatnánk magunk – hogy a költő teljesítményekre vagyunk képesek? A legnagyobb, Nagy Ignác utcai gyülekezetünk végre eljuthatna oda, hogy karácsony előtt **unitárius matiné**t rendezzen, valamilyen kisebb színházteremben, ahol hivatásos és amatőr művészek mutatnák be a karácsonyi ünnepkörhöz méltó gálaműsort.

Tehát minden egyházközségünkben, sőt szórványunkban is meg kellene alakítanunk a Nőszövetség helyi csoportjait. A helyi csoportok vezetői évente jöjjenek össze, és tapasztalataikat cserélik ki, feladataikat egyeztessék.

„**A Dávid Ferenc Egyelet** évente 5-6 alkalommal tart közművelődési előadást. **A leányegylet, a cserkészcsapat, a Brassai Sámuel Egyesület, az Iparoskör és az énekkar** helyiséggondokkal küzd, de ennek ellenére éli rendszeres életét” – folytatta Pethő István az értékelést.

Úgy vélem, hogy a mai helyzetben is nekünk ilyen és ehhez hasonló egyesületekre újra nagy szükségünk van, csak némileg módosított formában és tartalommal. Jelenleg a fenti hét szervezet közül csak a Dávid Ferenc Egyelet működik 1992 óta gyakorlatilag folyamatosan.

Egyházalapító mártír püspökünk nevét 1885 óta viselő egyeletünk tematikáját ki kellene bővítenünk vallásfilozófiai kérdésekkel is. Az unitárius szellemiség problémáit kellene feszegetnünk; saját értelmiségi híveinken kívül sok szimpatizáns, más vallású értelmiségit is tudna vonzani.

Az Unitárius Alkotóművészek Társaságának is sok lehetősége lenne az élő jelenlétre. De a **Heltai Gáspár Könyvesbolt** profilját is kibővíthetnénk egy **Irodalmi Szalon** funkcióval, hogy a pesti polgárság, értelmiség többet és hitelesebben tudjon meg rólunk.

János Z